

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Katedra slovanských jazykov

Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

SCENARIUSZ LEKCJI

PRZEDMIOT: JĘZYK POLSKI JAKO OBCY

GRUPA DOCELOWA: słowaccy studenci polonistyki specjalizujący się w przekładzie i tłumaczeniu (poziom B2), którzy w programie studiów mają również zajęcia z przekładu tekstów z zakresu ruchu turystycznego.

TEMAT: **Refleksja nad skutkami dynamicznego rozwoju ruchu turystycznego**

CELE EDUKACYJNE:

- a) w zakresie wiedzy student poznaje:
 - słownictwo z zakresu ruchu turystycznego i ekologii,
 - wady i zalety rozwoju ruchu turystycznego,
 - słowotwórstwo nazw czynności (*nomina actionis*);
- b) w zakresie umiejętności

student potrafi:

- wskazać wady i zalety dynamicznego rozwoju turystyki, jego wpływ na społeczeństwo i gospodarkę, jednak przede wszystkim na środowisko,
- przetłumaczyć wyrazy i wyrażenia, dotyczące ruchu turystycznego i ekologii,
- notować,
- tworzyć nazwy czynności;

student rozumie:

- ze słuchu: wpisuje brakujące słowa (luki), udziela właściwych odpowiedzi, tworzy pytania do danego tekstu

c) w zakresie postaw student:

- jest świadomy konsekwencji wynikających z dynamicznego rozwoju turystyki masowej
- jest zainteresowany formami turystyki zrównoważonej, ekoturystyki.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

CZAS REALIZACJI: 2 jednostki lekcyjne (90 minut)

MATERIAŁY, ŚRODKI I POMOCE DYDAKTYCZNE: *Wady i zalety rozwoju turystyki* film edukacyjny z Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej Ministerstwa Edukacji i Nauki (ok. 7 min.) <https://zpe.gov.pl/a/film-edukacyjny/DKB3wIDWI>; podręcznik – Józef Pyzik, *Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców (B2, C1)*, Kraków : Universitas, 2011; projektor, laptop/komputer, tablica, karta pracy

METODY PRACY: metoda podająca, pogadanka, metody tłumaczeniowe, dyskusja, odtwórcze i twórcze wypowiedzi ustne

FORMY PRACY: praca indywidualna, praca zespołowa

ŹRÓDŁA:

Józef Pyzik, *Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców (B2, C1)*, Kraków: Universitas, 2011, s. 299–301.

<https://zpe.gov.pl/a/film-edukacyjny/DKB3wIDWI> [dostęp 15.03.2023]

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Ekoturystyka> [dostęp 15.03.2023]

https://mfiles.pl/pl/index.php/Konsekwencje_rozwoju_turystyki [dostęp 15.03.2023]

PRZEBIEG LEKCJI

Faza wstępna (10 minut)

Lektor wprowadza studentów do tematu zajęć za pomocą pytań na temat rozwoju ruchu turystycznego i jego skutków.

Propozycja pytań do dyskusji: *Obecnie turystyka stanowi jeden z najprężniej rozwijających się sektorów gospodarki. Jakie korzyści ekonomiczne przynosi rozwój turystyki dla danego kraju, regionu, miasta? Jaki ma wpływ na życie mieszkańców z regionów atrakcyjnych turystycznie? Czy dynamiczny rozwój ma wpływ na środowisko przyrodnicze? Jakie zagrożenia dla środowiska wynikają z rozwoju infrastruktury turystycznej?*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Nauczyciel podaje temat lekcji, a zarazem jej cel: *Refleksja nad skutkami dynamicznego rozwoju ruchu turystycznego.*

Faza realizacji (70 minut)

Studenci otrzymują karty pracy.

Część pierwsza

Nauczyciel prezentuje film edukacyjny z Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej Ministerstwa Edukacji i Nauki pt. *Wady i zalety rozwoju turystyki* (0–4 min.) (<https://zpe.gov.pl/a/film-edukacyjny/DKB3wIDWI>), a studenci wykonują zad. nr 1 z karty pracy, w którym należy uzupełnić luki w zamieszczonym tekście, poświęconym pozytywnym i negatywnym zmianom spowodowanym dynamicznym rozwojem turystyki. Zadanie ma na celu ćwiczenie umiejętności rozumienia ze słuchu, wprowadzenie nowego słownictwa z zakresu ruchu turystycznego i ekologii. Po odczytaniu uzupełnionego tekstu, lektor zwraca uwagę na poprawną pisownię, a następnie wspólnie ze studentami wyjaśnia niezrozumiałe słownictwo, co stanowić będzie podstawę do wykonania dalszych ćwiczeń z karty pracy.

Część druga

Nauczyciel wprowadza nowy materiał ze słowotwórstwa, dotyczący nazw czynności, które w uzupełnionym przez studentów tekście cechują się wysoką frekwencją. Na podstawie podręcznika *Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców (B2, C1)* str. 299 (karta pracy zad. nr 2 część A) zostają przedstawione sposoby tworzenia nazw czynności od czasowników za pomocą przyrostków:

-anie, -enie, -cie, -acja.

Przekazana studentom wiedza zostaje zastosowana w części B, C i zad. nr 3 z karty pracy.

W części B studenci, bazując na podanych wiadomościach, tworzą nazwy czynności, a prowadzący zajęcia kontroluje odpowiedzi. Następnie nauczyciel prosi o wskazanie nazw czynności występujących we wcześniej wysłuchanej wypowiedzi (karta pracy część C).

**The V4 Humanities Education for the Climate.
Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]**

Część trzecia

Dalszy krok oparty jest na wykonaniu ćwiczenia nr 3 z karty pracy. Lektor odczytuje polecenie: *Na podstawie uzupełnionego tekstu proszę wpisać do tabelki wady i zalety rozwoju turystyki, które należy wymienić według ich wpływu na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko.* Jeśli to możliwe, proszę zastosować nazwy czynności. Celem w tej części jest sprawdzenie umiejętności praktycznego użycia nazw czynności, wskazanie wad i zalet dynamicznego rozwoju turystyki, uświadomienie jego wpływu na społeczeństwo i gospodarkę, a przede wszystkim na środowisko.

ROZWÓJ TURYSTYKI

	WPŁYW NA SPOŁECZEŃSTWO	WPŁYW NA GOSPODARKĘ	WPŁYW NA ŚRODOWISKO
ZALETY	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie nowych tradycji i ludzi - zrozumienie i tolerancja wobec innych kultur - przekazywanie wartości, sposobów zachowań, sposobów ubierania się, mówienia - podnoszenie kwalifikacji lokalnych mieszkańców - poszerzanie wiedzy dotyczącej historii i kultury swojego regionu - uczenie się języków obcych 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie dochodu narodowego - powstanie nowych miejsc pracy - zmniejszanie się bezrobocia - rozwijanie handlu, transportu, bankowości, branży budowniczej, gospodarki komunalnej - powstanie nowych przedsiębiorstw - rozwijanie infrastruktury: lotnisk, dworców, portów, dróg, parkingów 	<ul style="list-style-type: none"> - działanie na rzecz ochrony przyrody - powstanie parków narodowych i krajobrazowych - rozbudowanie infrastruktury komunalnej: kanalizacji, wodociągów, oczyszczalni ścieków - poprawienie estetyki krajobrazu - tworzenie miejsc zieleni

**The V4 Humanities Education for the Climate.
 Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]**

WADY	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost przestępczości - wzrost zachowań patologicznych - zanikanie lokalnych obyczajów - przejmowanie obcych wzorców kulturowych - zwiększenie zagrożenia dla zabytków i tworów kultury materialnej - rozprzestrzenianie się chorób 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost cen towarów i usług 	<ul style="list-style-type: none"> - zanieczyszczanie powietrza przez ruch samochodowy i samolotowy - wycinanie lasów - zajmowanie terenów zielonych - niszczenie ścieżek - erozja gleb - zadeptywanie roślinności - zaśmiecanie terenu - zakłócanie spokoju zwierzyńie - hałas
-------------	--	--	--

Lektor sprawdza prawidłowe wykonanie zadania.

Część czwarta

Przed wysłuchaniem dalszej części filmu nauczyciel prosi studentów o prowadzenie notatek, by mogli udzielić odpowiedzi na pytania z ćwiczenia nr 4 z karty pracy. Notowanie jest bardzo ważną umiejętnością w nauczaniu przyszłych tłumaczy.

Lektor prezentuje film o konsekwencjach rozwoju ruchu turystycznego w stolicy Meksyku, dzięki któremu studenci mogą zapoznać się ze skutkami prężnego rozwoju turystyki na konkretnym przykładzie. Nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe słownictwo, po czym prosi studentów o udzielenie odpowiedzi na postawione w ćwiczeniu pytania.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Cześć piąta

Lektor prezentuje ostatnią część edukacyjnego filmu o pozytywnych i negatywnych stronach rozwoju turystyki na przykładzie z Polski, a dokładnie z Krakowa. Tym razem prosi studentów, by utworzyli pytania do podanych w ćwiczeniu nr 5 odpowiedzi. Nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe słownictwo i sprawdza zadanie.

Faza końcowa (10 minut)

Proponowany komentarz nauczyciela: Dzisiaj zapoznaliśmy się z konsekwencjami dynamicznego rozwoju ruchu turystycznego. Czy w Państwa regionie, mieście, kraju również obserwują Państwo zmiany wynikające z prężnie rozwijającej się turystyki? W jaki sposób można zapobiec negatywnym konsekwencjom rozwoju turystyki? Czy słyszeli Państwo o nowych formach turystyki, które mogą ograniczyć skutki turystyki masowej? Mam na myśli turystykę zrównoważoną, gdyż zgodnie z jej zasadami turystyka powinna sprzyjać prowadzeniu zdrowego trybu życia w harmonii z przyrodą i opierać się na zrównoważonym stosunku produkcji i konsumpcji, a ochrona środowiska stanowić integralną część procesu rozwoju turystyki. Powstał nowy ekologiczny ruch turystyczny – ekoturystyka, którego zadaniem jest kształtowanie nowych postaw i zachowań turystów oraz organizatorów ruchu turystycznego. Dla ekoturystów szczególnie ważny jest bezpośredni kontakt z przyrodą, chcą ją lepiej poznać, podziwiać piękno krajobrazu naturalnego w ciszy i spokoju, a także zależy im na kontaktach ze społecznością lokalną, by zrozumieć jej kulturę i tradycyjny styl życia.

(na podstawie informacji ze stron internetowych: <https://www.e-horyzont.pl/blog/ekoturystyka>;
https://mfiles.pl/pl/index.php/Konsekwencje_rozwoju_turystyki)

Lektor zadaje zadanie domowe, na które składa się przygotowanie wypowiedzi na temat:

W jaki sposób można podróżować, by chronić środowisko przyrodnicze? (karta pracy – zad. domowe nr 1) oraz przetłumaczenie na język słowacki listy wyrazów i wyrażeń, które pojawiły się w obejrzanym filmie z zakresu turystyki i ekologii (karta pracy zad. domowe nr 2).

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]